

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2021-03-18

NR: 6

KONTAKT: Presstjänsten, tel. 08-787 02 02

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Riksbankens företagsundersökning: "Vaccinoptimism" höjer förväntningarna

Konjunkturläget har stärkts för de svenska storföretagen under de senaste månaderna – framför allt för industriföretagen. Efterfrågan förväntas både öka och breddas i takt med att en allt större andel av befolkningen vaccineras och samhället gradvis kan öppnas upp igen. Företagen är därför optimistiska om de ekonomiska utsikterna framöver.

"Återhämtningen har gått betydligt snabbare och det har inte blivit lika dåligt som initialt befarat"

Industriföretagen har sedan sommaren 2020 sett en gradvis återhämtning som accelererade under slutet av fjolåret och därefter har fortsatt att hålla i sig. Företag inom flera industribranscher redogör nu för en god global efterfrågan och ett starkt konjunkturläge. Citatet "Återhämtningen har gått betydligt snabbare och det har inte blivit lika dåligt som initialt befarat" från en företagsledare återspeglar hur deras konjunkturförlopp har sett ut sedan den första pandemivågen. Ett förlopp som även beskrivs av flera andra respondenter inom industrin och den företagsnära tjänstesektorn. För flera industriföretag har dessutom produktionen redan slagit i kapacitetstaket.

"Vår utmaning just nu är försörjning av komponenter och då främst halvledare"

Trots en stark efterfrågan så finns det orosmoln. Förekomsten av olika typer av utbudsrelaterade problem riskerar att leda till produktionsstörningar och ökade kostnader framöver. Exempelvis innebär den globala bristen på halvledare redan nu begränsningar i produktionen och den kan medföra periodvisa stopp i produktionen under resten av året. Situationen beskrivs av en respondent som: "Vår utmaning just nu är försörjning av komponenter och då främst halvledare." Ett annat problem är varuleveranserna och då framför allt från Asien. Kapaciteten för sjö- och flygfrakter har minskat sedan pandemirestriktionerna infördes, vilket bland annat har inneburit försenade varuleveranser och kraftigt stigande fraktpriser de senaste månaderna.

"Bostadsmarknaden har gått rätt starkt ändå under hösten"

De stora byggbolagen upplever en fortsatt mycket svag efterfrågan på kommersiellt byggande, till exempel av kontor och hotell. Därför har de under hösten startat upp egna bostadsprojekt och efterfrågan har varit över förväntan, vilket delvis fångas av citatet: "Bostadsmarknaden har gått rätt starkt ändå under hösten." De kan ännu inte se en återhämtning av byggkonjunkturen, men bedömningen är att den botten under våren för att därefter gradvis förbättras.

”Folk är trötta på att gå hemma i sina mjukisar”

Situationen inom handeln illustrerar väl hur olika pandemin och de efterföljande restriktionerna har slagit. Efterfrågan har förstärkts för de delar som gynnats av pandemirestriktionerna, till exempel dagligvaruhandeln, medan efterfrågan har försvagats för konfektionshandeln som missgynnats av bland annat ett ökat distansarbete. Konfektionshandeln ser dock att det finns ett uppdämt konsumtionsbehov som kommer att öka deras efterfrågan framöver, vilket en företagsledare inom branschen uttrycker som: ”Folk är trötta på att gå hemma i sina mjukisar.” Även de hushållsnära tjänstebranscherna, till exempel besöksnäringen, upplever ett fortsatt tufft läge.

Den starka efterfrågan möjliggör för industriföretagen att höja priserna

Efterfrågan är stark och detta gör det möjligt för industriföretagen att höja försäljningspriserna och stärka lönsamheten i närtid. Samtidigt innebär konkurrensen att försäljningspriserna fortsatt hålls nere för de hushållsnära företagen.

OM FÖRETAGSUNDERSÖKNINGEN

Riksbanken intervjuar regelbundet de största företagen inom industri-, bygg-, handels- och delar av tjänstesektorerna. Representanter för cirka 50 företag, samt några branschorganisationer, intervjuades via telefon/webbaserade tjänster under perioden 10-19 februari. Resultatet av intervjuerna redovisas i Riksbankens företagsundersökning. Citaten ovan är från respondenterna.